

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady dňa 19. 10. 2022

Správa o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z.

Podnet na preverenie č.: PGO-RMS/2022/00001

Programová služba: Rádio Slovensko

Vysielateľ: Rozhlas a televízia Slovenska

Číslo licencie: RD/1

Na základe záverov uvedených v správe Kancelária Rady pripravila nasledujúce uznesenie:

Návrh uznesenia:

Rada pre mediálne služby (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 109 ods. 1 až 4 a § 110 ods. 2 písm. e) zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“) postupom podľa § 150 zákona č. 264/2022 Z. z. preverila podnet na preverenie evidovaný pod č. PGO-RMS/2022/00001 smerujúci voči vysielaniu programovej služby Rádio Slovensko vysielateľa Rozhlas a televízia Slovenska a uznala podnet na preverenie podľa ustanovenia § 150 ods. 13 zákona č. 264/2022 Z. z. za **neopodstatnený**.

Úloha:

Kancelária Rady oznámi podávateľovi podnetu na preverenie výsledok preverenia podnetu.

T: 31. 10. 2022

Z: PgO

Kancelária Rady pre mediálne služby

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady pre mediálne služby
dňa 19. 10. 2022

Podnet na preverenie č. PGO-RMS/2022/00001 zo dňa 1. 8. 2022
Podávateľ: fyzická osoba
Predmet podnetu: Rádiožurnál a Správy RTVS
Deň a čas vysielania: 28. 7. 2022 o cca 18.00 a 19.00 hod.
Označenie podľa JSO: bez označenia

Programová služba: Rádio Slovensko
Vysielateľ: Rozhlas a televízia Slovenska
Číslo licencie: RD/1

Dátum: 7. 10. 2022

OBSAH PODNETU:

„...dňa 28.07.2022 o 18:00 hod. bol na programovej službe Rádio Slovensko (verejnoprávna inštitúcia) uverejnený príspevok: „Poslanec Juraj Krúpa odchádza z klubu OĽANO – nechce spolupracovať s fašistami.“ Následne bol tento príspevok uverejnený aj o 19:00 hod. na rovnakej programovej službe Rádio Slovensko.

Predmetné vyjadrenia o 18:00 hod., a následne v správach o 19:00 hod. mohli byť namierené voči poslancom Národnej rady Slovenskej republiky, prevažne členom strany Kotlebovci – LSNS a politickej strany OĽANO, ktorí hlasovali v prospech zavedenia balíčka opatrení v rámci pomoci rodičom v čase ekonomickej krízy.

Vzhľadom na obsah a spôsob prezentácie uvedených informácií vzniklo tu dôvodné podozrenie, že uvedené programy obsahovali výroky, ktoré mohli otvorenou alebo skrytou formou podnecovať nenávisť, znevažovať alebo hanobiť na základe politického či iného zmysľania, čím vzniklo dôvodné podozrenie z možného porušenia § 19 ods. 1 písm. b) zákona č. 308/2000 Z.z. Vyššie uvedené zdôvodnenie použila RVR v konaní vedenom pod č. 499/SKO/2022, v ktorom RVR potrestala rádio FRONTINUS pokutou 10.000,- € použitím § 19 ods. 1 písm. b) zákona č. 308/2000 Z.z. Tu sa jednalo o vysielať dotknutého rádia FRONTINUS, kde sa rozoberalo hlasovanie poslancov za tzv. „obrannú zmluvu“ s USA.

V rámci dodržania jednoty a stability rozhodovania RVR a kvôli zamedzeniu politickej zaujatosti RVR je podľa môjho názoru nevyhnutné obsah spomenutých relácii prešetriť a náležite pokutovať. Jedná sa totiž o verejno-právnu inštitúciu, ktorá, vzhľadom na jej rozpočet by mala mať dôslednejšiu kontrolu nad obsahom svojich vysielať. V tomto prípade – vzhľadom na charakter inštitúcie Rádio Slovensko i na operovanie s hanlivými označeniami fašista, fašistický očakávam udelenie pokuty na úrovni niekoľkých stá tisíc €. V prípade že pokutu právom udelíte, dúfam, že bude verejne oznámený tento stav poslucháčom Rádio Slovensko prečo bola takáto pokuta udelená a jej náležité odôvodnenie.

Uvádzam link na žurnál Rádio Slovensko z 28. 07. 2022 o 18:00 hod. (predmetné vyjadrenia sú hneď na začiatku relácie): <https://www.rtv.slovensko.sk/radio/archiv/1124/1853226>

Správy z 19:00 hod. sa v archíve nenachádzajú, avšak RVR je oprávnená požiadať o ich prepis a zaslanie. V správach o 19:00 hod. boli ešte drsnejšie vyjadrenia, kde sa použili výroky poslanca Krúpu z Facebooku – konkrétne tento:

„Nebolo to jednoduché, Ale po dôkladnom zvážení a zrelej úvahe som sa rozhodol opustiť poslanecký klub OĽANO, Verím, že pre väčšinu mojich priaznivcov to bude síce letné prekvapenie, ale nie šok. V živote politika, rovnako ako v živote človeka nastane chvíľa, keď sa musí rozhodnúť ako ďalej. Posledné týždne v slovenskej politike priniesli okamihy, s ktorými sa ako občan a politik, vyznávajúci demokratické a liberálne hodnoty, nemôžem stotožniť. Zistil som, že OĽANO v roku 2022 už nie tým hnutím ako v roku 2020. Za niečo viac ako dva roky pri kormidle vládnej moci urobilo toľko hodnotových obrátok, že sa v spätnom zrkadle spreneverilo tým zásadám, z ktorých, z ktorých vzišlo a prečo mu tak veľa ľudí dalo dôveru vo voľbách. Hnutie, ktoré sa prezentovalo tolerantne k rôznym názorovým prúdom, zultrakonzervatívne. Čím viac sa jeho hlavný ťah vyprázdňoval od protikorupčnej agendy, tým viac sa začal stupňovať boj proti tzv. „liberálnemu peklu“. V poslaneckom klube sa prekvapujúco začali tolerovať prvky orbánovského nacionalizmu a koketovať so spoluprácou s extrémistami. S tými, ktorí počas náročných rokov pandémie, zvyšujúcej sa inflácie, energetickej krízy a agresívnej vojny Ruska proti Ukrajine sústavne podkopávali legitimitu vládnej koalície. Vyvrcholením tohto príklonu k ultrakonzervativizmu v klube OĽANO sa stala prípustnosť možnosti vytvorenia menšinovej vlády za ad hoc podpory rôznych kriminálnikov, extrémistov a fašistov počas koalícnej krízy. Uvažovať o pokračovaní vo vláde aj za takýchto neprijateľných podmienok sa stalo pre moje poslanecké svedomie červenou čiarou. Nedokážem ju preklenúť. Pilierom tejto štvorkoalície bola kľúčová zhoda na obrane demokratických hodnôt a tej sa ani po odchode

z klub OĽaNO nemienim vzdať. Ale principiálne odmietam legitimizovať extrémistov ich prizývaním k reálnej moci. Na takýchto krokoch, vedúcich ku korózii vnímania zásadných demokratických hodnôt a princípov, na ktorých bola táto koalícia štyroch vládnych strán postavená, sa odmietam podieľať. Nemôžem patriť do spoločnosti poslancov, ktorí hrozili popravnými čatami a stavali v čase proticovidových opatrení šibenice pred domami našich zdravotníkov, ktorí zachraňovali s absolútnym vypätím, životy iným. Preto odchádzam

Poporuhodné na tomto vyjadrení poslanca Krúpa je skutočnosť, že samotný poslanec Krúpa označil politickú stranu OĽANO za ultra-konzervatívco, pričom RVR v rozhodnutí o pokute pre rádio FRONTINUS tvrdila, že OĽANO je liberálna strana – čím vyznačili politický prúd – proti ktorému malo rádio FRONTINUS podnecovať nenávisť. Tieto vyjadrenia sú hlboko za červenou čiarou slobody slova, ktorá je garantovaná Ústavou SR. Podnecujú nenávisť, a to je v demokratickej spoločnosti neprípustné. Okrem toho, zákon platí pre všetkých rovnako, teda aj konanie Rádia Slovensko musí byť prešetrené a musia byť prijaté zodpovedajúce opatrenia. Žiadam preto, aby tento podnet bol RVR riadne prešetrený a o jeho priebehu a výsledku som bol informovaný.“

PRÁVNE VÝCHODISKÁ POSUDZOVANIA:

Zákon č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách:

§ 25 písm. b): „Vysielateľ, ktorý nepodlieha samoregulačnému mechanizmu zapísanému do evidencie podľa tohto zákona, regulujúcemu aj oblasť všestrannosti informácií, názorovej plurality a objektívnosti a nestrannosti programov, je povinný zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť spravodajských programov a programov aktuálnej publicistiky; názory a hodnotiace komentáre musia byť oddelené od informácií spravodajského charakteru.“

§ 61 ods. 1 písm. c):

(1) „Obsahová služba, ktorú poskytuje vysielateľ alebo poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie, musí rešpektovať ľudskú dôstojnosť, najmä nesmie

c) propagovať násilie a otvorenou alebo skrytou formou podnecovať násilie alebo nenávisť, znevažovať alebo hanobiť na základe pohlavia, rasy, farby pleti, jazyka, viery a náboženstva, politického či iného zmýšľania, majetku, zdravotného postihnutia, veku, sexuálnej orientácie, narodenia, národného alebo sociálneho pôvodu, genetických vlastností, štátnej príslušnosti, príslušnosti k národnosti alebo k etnickej skupine.“

ANALÝZA – stanovisko Kancelárie Rady pre mediálne služby:

V rámci uvedeného vysielania programovej služby Rádio Slovensko sme zaznamenali dva spravodajské príspevky zaoberajúce sa témou odchodu poslanca J. Krúpa z poslaneckého klubu OĽaNO. Prvý príspevok bol odvysielaný v rámci programu *Rádiožurnál* o cca 18.00 hod. a druhý v rámci programu *Správy RTVS* o cca 19.00 hod.

Podávateľ namietal odvysielanie výrokov, ktoré mohli otvorenou alebo skrytou formou podnecovať nenávisť, znevažovať alebo hanobiť na základe politického či iného zmýšľania. Príspevky sme z toho dôvodu posudzovali podľa ustanovenia § 61 ods. 1 písm. c) zákona č. 264/2022 Z. z.

Príspevky sme tiež posudzovali podľa ustanovenia § 25 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z., teda skúmali, či bola zabezpečená objektívnosť a nestrannosť spravodajských programov.

§ 25 písm. b)

V programe *Rádiožurnál* vysielanom o 18.00 hod. bol namietaný príspevok odvysielaný ako prvý v poradí. Príspevok informoval o odchode poslanca J. Krúpu z poslaneckého klubu OĽaNO. Uvedené bolo, že Krúpa to na sociálnej sieti zdôvodnil tým, že hnutie OĽaNO sa za posledné dva roky stalo „ultrakonzervatívne“ a namiesto korupcie bojuje proti „liberálnemu peklu“. Odvysielané bolo tiež stanovisko J. Krúpu, v ktorom uvádza, že v poslaneckom klube OĽaNO sa prekvapujúco začali tolerovať prvky orbánovského nacionalizmu a začalo sa koketovať s extrémistami.

V príspevku dostal priestor politológ z Ústavu politických vied SAV Juraj Marušiak. Ten upozornil, že vládna koalícia, ktorej hrozí po odchode strany SaS a teraz aj po odchode poslanca Krúpu vládnutie v menšine, môže hľadať chýbajúce hlasy u „fašistov“, teda u kotlebovcov. V takom prípade však riskuje odchod ďalších poslancov.

Redaktorka v tejto súvislosti menovala poslancov – odíencov zo strany ĽSNS Tomáša Tarabu, Štefana Kuffu a Filipa Kuffu a informovala, že Boris Kollár zo Sme rodina by ich vo svojom poslaneckom klube prijal, ak by o to prejavili záujem. Politológ Marušiak v tejto súvislosti upozornil na nebezpečenstvo, ktoré plynie z označovania fašistov ako konzervatívnych politikov, čo má za cieľ znecitlivovať spoločnosť voči prípadnej spolupráci s nimi.

V príspevku bolo ďalej odvysielané vyjadrenie poslanca „liberálneho krídla“ OĽaNO Kristiána Čekovského, ktorý uviedol, že ďalšia spolupráca s „fašistami“ by znamenala odchody niektorých poslancov hnutia.

V príspevku dostal priestor aj predseda poslaneckého klubu OĽaNO Michal Šipoš, ktorý v súvislosti s odchodom J. Krúpu z klubu uviedol, že niekto sa snaží o rozbitie ich klubu s cieľom zabrániť pokračovaniu vlády E. Hegera po avizovanom odchode SaS.

Podávateľ namietal, že poslanci strany ĽSNS, resp. bývalí členovia, ktorí hlasovali za tzv. prorodinný balíček z dielne I. Matoviča, boli v príspevku označení ako „fašisti“. Vyjadril tiež námietku voči označeniu hnutia OĽaNO ako „ultrakonzervatívneho“.

V príspevku sme zaznamenali označenie poslancov za stranu ĽSNS a bývalých (odídených) poslancov tejto strany, ako „fašistov“. Označenie zaznelo z úst redaktorky, ktorá parafrázovala politológa Juraja Marušiaka:

Kristína Braxatorová, redaktorka: „...*Udržanie väčšiny v parlamente sa vzdáva aj odchodom poslanca Juraja Krúpu z klubu OĽaNO. Juraj Marušiak z Ústavu politických vied Slovenskej akadémie vied upozorňuje, že chýbajúce hlasy môže koalícia hľadať u fašistov.*“

...

Kristína Braxatorová, redaktorka: **Kristína Braxatorová, redaktorka:** „...*Prijatie nových členov už oznámil Boris Kollár zo Sme rodina. Ak by o vstup do jeho klubu mali záujem odídení z ĽSNS Tomáš Taraba, Štefan Kuffa a Filip Kuffa, prijal by ich. Nebezpečné je podľa politológa aj označovanie fašistov za konzervatívnych politikov, znecitlivujú tak spoločnosť voči prípadnej spolupráci.*“

Následne bolo odvysielané vyjadrenie samotného Marušiaka nesúce sa v uvedenom duchu, v ktorom pripomenul postupné zmierňovanie rétoriky politických strán (konkr. strany Smer) pri poukazovaní na neonacistický charakter strany ĽSNS.

Označenie „fašisti“ v súvislosti s politikmi strany ĽSNS, resp. odídenkami z tejto strany, v príspevku použil aj poslanec OĽaNO Kristián Čekovský, keď uviedol, že spoluprácu s fašistami považuje za zásadný problém, ktorý už v minulosti nastal (domnievame sa, že narážal práve na hlasovanie o tzv. prorodinnom balíčku).

Ako je teda zrejmé, označenie „fašisti“ vychádzalo z vyjadrení politológa J. Marušiaka, resp. použil ho oslovený poslanec OĽaNO K. Čekovský. Čo sa týka označenie hnutia

OĽaNO ako „ultrakonzervatívneho“, to vychádzalo zo stanoviska poslanca OĽaNO J. Krúpu, ktorý tým zdôvodňoval svoj odchod z poslaneckého klubu hnutia (v stanovisku poukázal na spoluprácu OĽaNO s „extrémistami“ a na toleranciu „orbánovského nacionalizmu“).

V posudzovanom príspevku sme nezaznamenali žiadne komentatívne vyjadrenia zo strany tvorcov a nezaznamenali sme ani iné nedostatky, ktoré by zakladali podozrenie na možné porušenie ustanovenia § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z.

Príspevok odvysielaný v ten istý deň (28. 7. 2022) v programe *Správy RTVS* o 19.00 hod. bol skrátanou verziou vyššie analyzovaného príspevku odvysielaného na tom istom programovom okruhu cca o hodinu skôr. Príspevok pozostával zo stanoviska poslanca Juraja Krúpu uverejnenom na soc. sieti ohľadne jeho odchodu z poslaneckého klubu hnutia OĽaNO. Stanovisko bolo prednesené (parafrázované) moderátorkou. V stanovisku Krúpa uviedol, že sa ako demokratický a liberálny politik nevie stotožniť s niektorými krokmi, ktoré sa udiali za posledné týždne. Uviedol, že v poslaneckom klube OĽaNO sa začali tolerovať prvky orbánovského nacionalizmu a koketovať s extrémistami a vyvrcholením tohto sa stala prípustnosť vytvorenia menšinovej vlády za podpory „rôznych kriminálnikov, extrémistov a fašistov“.

V príspevku bolo prezentované (moderátorkou parafrázované) stanovisko predsedu poslaneckého klubu OĽaNO Michala Šipoša, ktorý uviedol, že v uplynulých dňoch má niekto mimoriadnu snahu o rozbitie klubu. Šipoš verí, že „vábeniu“ už nikto nepodľahne.

J. Krúpa pri svojom zdôvodnení odchodu z poslaneckého klubu OĽaNO argumentoval prípustnosťou možnej podpory koalície od „rôznych kriminálnikov, extrémistov a fašistov“ počas koalíčnej krízy. Hoci je podľa nás zrejmé, že Krúpa tým myslel poslancov a bývalých poslancov ĽSNS (téma bola v čase vysielania príspevku široko medializovaná), v príspevku (resp. parafrázovanom stanovisku) nezaznamenali mená žiadnych konkrétnych politikov a politických subjektov. Je potrebné tiež zdôrazniť, že zmienka o „rôznych kriminálnikoch, extrémistoch a fašistoch“ bola v rámci príspevku citáciou slov J. Krúpu. Moderátorka uviedla: „...Dodal, že vyvrcholením tohto sa stala prípustnosť možnosti vytvorenia menšinovej vlády za ad hoc podpory, citujem: „rôznych kriminálnikov, extrémistov a fašistov“ počas koalíčnej krízy...“

V posudzovanom príspevku sme nezaznamenali žiadne komentatívne vyjadrenia zo strany tvorcov a nezaznamenali sme ani iné nedostatky, ktoré by zakladali podozrenie na možné porušenie ustanovenia § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z.

§ 61 ods. 1 písm. c)

Podávateľ namietal odvysielanie výrokov namierených proti poslancom NR SR „prevažne členom strany Kotlebovci – ĽSNS a politickej strany OĽANO, ktorí hlasovali v prospech zavedenia balíčka opatrení v rámci pomoci rodičom v čase ekonomickej krízy“, ktoré mohli otvorenou alebo skrytou formou podnecovať nenávisť, znevažovať alebo hanobiť na základe politického či iného zmýšľania. Príspevky sme z toho dôvodu posudzovali podľa ustanovenia § 61 písm. c) zákona č. 264/2022 Z. z.

Podávateľ v súvislosti so svojou námietkou poukazuje na rozhodnutie Rady v správnom konaní č. 499/SKO/2022, ktorým sankcionovala rádio Frontinus pokutou 10 000,- € pre porušenie

ustanovenia § 19 ods. 1 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. v súvislosti s odvysielaním príspevku o hlasovaní poslancov NR SR za tzv. obrannú zmluvu s USA.

Hnutie OĽaNO (resp. poslanecký klub hnutia) bolo v príspevku odvysielanom o cca 18.00 hod. prezentované v negatívnom kontexte, ako „ultrakonzervatívne“ (resp. stalo sa „ultrakonzervatívne“), ako hnutie, v ktorého poslaneckom klube sa začali „tolerovať“ prvky orbánovského nacionalizmu a koketovať so spoluprácou s extrémistami“.

Označenie „ultrakonzervatívne“ malo v danom kontexte negatívnu konotáciu – ako niečo, čo je radikálne, extrémne, fanatické, ako niečo, čo sa vymyká normálu.

Tato charakteristika vychádzala v príspevku z odvysielaných vyjadrení poslanca J. Krúpu, ktorý tým zdôvodňoval svoj odchod z poslaneckého klubu hnutia. Domnievame sa, že z príspevku je dostatočne zrejmé, že sa jedná o osobné stanovisko a subjektívne hodnotenie poslanca Krúpu (Krúpa tento svoj postoj ďalej rozviedol, keď poukázal na spoluprácu s „extrémistami“ a na toleranciu „orbánovského nacionalizmu“ v hnutí).

V súvislosti s predmetným označením neboli v príspevku menovaní žiadni konkrétni poslanci hnutia.

Je potrebné tiež zdôrazniť, že predstaviteľ poslaneckého klubu hnutia M. Šipoš dostal v príspevku priestor a mohol na odchod poslanca Krúpu z hnutia a na jeho prezentované dôvody reagovať.

V príspevku odvysielanom o cca 19.00 hod. sa označenie „ultrakonzervatívne“ v súvislosti s hnutím OĽaNO nevyskytlo. Parafrázovaná bola len tá časť Krúpovho stanoviska, v ktorej svoj odchod zdôvodňuje toleranciou „orbánovského nacionalizmu“ a koketovaním so spoluprácou s „extrémistami“. V tomto príspevku taktiež zaznela reakcia (parafrázovaná) predsedu poslaneckého klubu OĽaNO M. Šipoša.

V príspevkoch sme tiež zaznamenali vyjadrenia na adresu poslancov ĽSNS a bývalých poslancov ĽSNS. Títo poslanci boli prezentovaní v negatívnom duchu, ako tí, s ktorými sa neradno spájať a spolupracovať s nimi, ako extrémisti, fašisti a „rôzni kriminálnici“.

V príspevku odvysielanom o cca 18.00 hod. sme zaznamenali označenia „extrémisti“ a „fašisti“. Z kontextu je pritom zrejmé, že sa vzťahujú na poslancov a bývalých poslancov ĽSNS. Konkrétne boli menovaní odídení poslanci ĽSNS Tomáš Taraba, Štefan Kuffa a Filip Kuffa. V súvislosti s nimi zaznelo varovanie politológa J. Marušiaka pred nebezpečenstvom „označovania fašistov za konzervatívnych politikov“ (v tejto súvislosti by sme chceli pripomenúť, že v čase vysielania príspevku bola téma možného vstupu uvedených poslancov do klubu hnutia Sme rodina ako spôsobe riešenia koalície krízy široko medializovaná a predseda Sme rodina Boris Kollár reagoval na kritické námietky týkajúce sa postojov a politickej príslušnosti uvedených poslancov tým, že ich charakterizoval ako „tvrdých kresťanov“).

Predstavitelia ĽSNS, resp. poslanci okolo T. Tarabu nedostali v príspevku priestor na reakciu.

Označenie „fašisti“, „fašistická“ v súvislosti so stranou ĽSNS a jej predsedom Marianom Kotlebom je v súčasnosti v médiách pomerne široko zaužívané. Domnievame sa, že k tomu mohlo prispieť rozhodnutie Najvyššieho súdu z apríla 2022, ktorý uznal Kotlebu vinným z prečinu prejavu sympatie k hnutiu smerujúcemu k potlačeniu základných práv a slobôd.

Poslancov a bývalých poslancov ĽSNS hodnotí ako „fašistov“ a „extrémistov“ aj politológ J. Marušiak. V príspevku vysielanom o cca 18.00 hod. upozorňuje na znečitlivovanie spoločnosti voči prípadnej spolupráci s nimi tým, že sa zjemňuje ich označovanie ako fašistov.

J. Marušiak je politológ, historik a publicista. Od roku 1996 doktorand a vedecký pracovník Ústavu politických vied SAV. V rokoch 2013 – 2021 zastával funkciu člena Predsedníctva SAV. V rámci svojej vedeckej činnosti sa zaoberá politickými systémami v strednej a východnej Európe, regionálnou spoluprácou v strednej a východnej Európe, politickými stranami a najnovšími dejinami Slovenska (po roku 1945).¹

Označenie poslancov a bývalých poslancov ĽSNS za „fašistov“ a „extrémistov“ tak v rámci príspevku vysielanom o cca 18.00 hod. vychádzalo aj z názoru politológa, ktorý je podľa našej mienky z titulu svojej vedeckej a odbornej činnosti dostatočne kvalifikovaný politologicky hodnotiť jednotlivých politických aktérov.

V príspevku vysielanom o cca 19.00 hod. zaznelo okrem označenia „fašisti“ a „extrémisti“ aj označenie „rôzni kriminálni“. Moderátorka citovala zo stanoviska J. Krúpu, ktorý zdôvodňoval odchod z poslaneckého klubu OĽaNO: „...*Dodal, že vyvrcholením tohto sa stala prípustnosť možnosti vytvorenia menšinovej vlády za ad hoc podpory, citujem: „rôznych kriminálnikov, extrémistov a fašistov“ počas koalíciej krízy.*“. V príspevku nezazneli v tejto súvislosti mená žiadnych poslancov a ani názvy politických subjektov.

*

Podávateľ sa v rámci svojej námietky voči negatívnym výrokom na adresu poslancov OĽaNO, ĽSNS a bývalých poslancov ĽSNS (tzv. Tarabovcov) odvoláva na rozhodnutie Rady v správnom konaní č. 499/SKO/2022, v ktorom Rada konštatovala porušenie ustanovenia § 19 ods. 1 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. tým, že vysielateľ na programovej službe Rádio Frontinus odvysielal spravodajské programy s príspevkami o hlasovaní poslancov NR SR o tzv. obrannej dohode s USA, v ktorom podľa Rady došlo k porušeniu zákazu skrytou formou podnecovať nenávisť na základe iného zmysľania.

Ako konštatovala Rada, k porušeniu predmetného ustanovenia došlo v dôsledku explicitného menovania poslancov NR SR hlasujúcich za uzatvorenie tzv. obrannej dohody s USA, uvedením ich mena, priezviska a politickej príslušnosti, čo zaznelo v kontexte vyjadrení moderátora označujúcich predmetnú dohodu ako „potupnú“, „vlastizradnú“, totožnú s „okupačným dokumentom v zmysle pozývacieho listu Alojza Jindru, Drahomíra Koldera, Oldřicha Švestku, Antonína Kapka a Vasila Biľaka z roku 1968“.

Rada uložila vysielateľovi rádia Frontinus sankciu – pokutu vo výške 10 000,- €.

Podávateľ vzťahuje uvedené rozhodnutie aj na posudzované príspevky. Tie smerovali voči poslancom ĽSNS a OĽaNO, čo dáva do súvisu s ich hlasovaním za tzv. Matovičov pro-rodinný balíček.

Rada v rámci svojej rozhodovacej činnosti² v súvislosti s posudzovaním ustanovenia § 19 ods. 1 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. v minulosti ustálila: „*Skutočnosť, či v programe príde k otvorenej alebo skrytej forme podnecovania nenávisti, je nutné vždy posudzovať na jednej strane s ohľadom na jednoznačnosť identifikácie subjektu, voči ktorému je nenávisť podnecovaná a na strane druhej s ohľadom na spôsob a formu spracovania programu obsahujúceho sporné výroky s prihliadnutím na jednoznačnosť a priamočiarosť podnecovania nenávisti.*“.

Ďalej sa v tejto súvislosti uviedla: „*Za otvorenú formu podnecovania určitého správania vo vysielaní je možné považovať odvysielanie takých informácií, ktoré priamo a jednoznačne*

¹ https://sk.wikipedia.org/wiki/Juraj_Maru%C5%A1iak; https://www.sav.sk/?lang=sk&doc=user-org-user&user_no=2658

² Napr. rozhodnutie č. RP/26/2017

vyzývajú na určitý spôsob konania...“ a taktiež: „Pod podnecovanie skrytou formou možno subsumovať také konanie, kedy je vo vysielaní apel na určité správanie prezentovaný nepriamo. Vysielaním sú prezentované informácie, z ktorých síce priamočiaro a jednoznačne nevyplýva žiadna výzva ani podnet k určitému správaniu, ale napriek tomu je z ich obsahu a spôsobu spracovania táto natoľko zrejماً a zrozumiteľná, že ich recipient pochopí ako dôvod, pre ktorý sa k označenej skupine bude týmto určitým spôsobom správať. Takýto zámer je zrejماً a zrozumiteľný a recipient je schopný ho porozumieť a v takejto forme prijať.“.

Podávateľ naznačuje, že dôvodom na negatívnu prezentáciu poslancov OĽaNO, ĽSNS (resp. bývalých poslancov ĽSNS okolo T. Tarabu) bolo ich hlasovanie za tzv. pro-rodinný balíček I. Matoviča.

V tejto súvislosti musíme konštatovať, že hlasovanie za tzv. Matovičov pro-rodinný balíček nebolo predmetom príspevkov a spomína sa v nich len okrajovo alebo nepriamo. Poslancov, voči ktorým vyznievali posudzované príspevky negatívne (OĽaNO, ĽSNS, ex-ĽSNS) síce spája to, že hlasovali za tento balíček, avšak nie je podľa nás možné konštatovať, že v príspevkoch boli prezentovaní negatívne práve pre toto hlasovanie. Takáto súvislosť nie je podľa nás z príspevkov zrejماً.

Predmetom príspevkov je odchod poslanca OĽaNO J. Krúpu z poslaneckého klubu hnutia v situácii koalíčnej krízy, keď hrozí, že po prípadnom odchode strany SaS prídu o hlas ďalšieho koalíčného poslanca – J. Krúpu. Tvorcovia sa v príspevku vysielanom o cca 18.00 hod. zaoberajú aj možnosťami udržania koalíčnej väčšiny, pričom ako možnosť je osloveným politológom prezentovaná prípadná podpora od poslancov, resp. bývalých poslancov ĽSNS. Politológ pred touto možnosťou vystríha. Otázka hlasovania o tzv. pro-rodinnom balíčku bola zmieňovaná iba nepriamo alebo okrajovo (v úvode príspevku vysielaného o 18.00 hod. moderátor informoval, že J. Krúpa ako jediný nehlasoval za prijatie balíka na pomoc rodinám; poslanec OĽaNO K. Čekovský sa v príspevku zmieňuje o „ďalšej spolupráci s fašistami“, ktorá by znamenala odchod ďalších poslancov; J. Krúpa svoj odchod zdôvodňuje „koketovaním so spoluprácou s extrémistami“; v druhom príspevku Krúpa uvádza, že „posledné týždne v slovenskej politike priniesli okamihy s ktorými sa nemôže stotožniť“).

Podstatné je podľa nás tiež to, že odvysielané negatívne hodnotenia uvedených poslancov vychádzali zo subjektívnych hodnotení iných v príspevku prezentovaných politických aktérov (Krúpa, Čekovský), resp. z odborného názoru nezávislého politológa (Marušiak) a vysielateľ tieto hodnotenia iba sprostredkoval. Ako sme uviedli vyššie v analýze, príspevky neobsahujú žiadne komentatívne prvky ohľadne prezentovaných poslancov a polit. subjektov zo strany ich tvorcov.

Z príspevkov a spôsobu ich spracovania nie je podľa nás nijako zrejماً a preukázateľný zámer vysielateľa otvorene alebo skryto podnecovať nenávisť, resp. znevažovať prezentovaných poslancov, voči ktorým vyznievajú príspevky negatívne.

Domnievame sa, že odvysielaním posudzovaných príspevkov nedošlo k podnecovaniu nenávisťi a znevažovaniu na základe politického či iného zmýšľania.

ZÁVER:

Na základe uvedených skutočností si myslíme, že vysielateľ Rozhlas a televízia Slovenska odvysielaním programu *Rádiožurnál* zo dňa 28. 7. 2022 o cca 18.00 hod. **neporušil ustanovenie § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z.**

Domnievame sa tiež, že odvysielaním uvedeného programu **nedošlo k porušeniu ustanovenia § 61 ods. 1 písm. c) toho istého zákona.**

Na základe uvedených skutočností si myslíme, že vysielateľ Rozhlas a televízia Slovenska odvysielaním programu *Správy RTVS* zo dňa 28. 7. 2022 o cca 19.00 hod. **neporušil ustanovenie § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z.**

Domnievame sa tiež, že odvysielaním uvedeného programu **nedošlo k porušeniu ustanovenia § 61 ods. 1 písm. c) toho istého zákona.**

Podnet na preverenie navrhujeme posúdiť vo všetkých bodoch ako **neopodstatnený**.

Prepis/Popis monitorovaného vysielania k Správe o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z. (podnet na preverenie č. PGO-RMS/2022/00001)

Monitorované vysielanie: Rádiožurnál
Deň a čas vysielania: 28. 7. 2022 o cca 18.00 h
Označenie podľa JSO: bez označenia

Vysielací čas cca:

- 18.00 hod. – začiatok programu *Rádiožurnál*

Príspevky:

- Juraj Krúpa ohlásil odchod z klubu OĽaNO
- Detské pohotovosti čaká zmena
- Kauza termálneho kúpaliska Podhájska pokračuje
- Riaditeľ popradského letiska odstúpil
- Stručne z domova
- Situácia s požiarom v Českom Švajčiarsku sa zlepšuje
- S požiarmi v Česku pomôžu aj slovenskí vojaci
- Nemecko poslalo Ukrajine ďalšie ťažké zbrane
- Rakúsky kancelár sa zastal maďarského postoja k vojne na Ukrajine
- Stručne zo sveta
- Letná turistická sezóna nenaplnila očakávania
- Kompost vyrábaný z kuchynského dopadu je údajne nekvalitný
- Nová výstava prináša svedectvo o humanitárnej katastrofe mesta Mariupol'
- Počasie

- 18.28 hod. – koniec programu *Rádiožurnál*

Príspevok: príspevok o odchode poslanca J. Krúpu z poslaneckého klubu OĽaNO

Prepis:

Juraj Jedinák, moderátor: *„Koalícia má o ďalšieho poslanca menej. Odchod z klubu OĽaNO ohlásil Juraj Krúpa, ktorý ako jediný nehlasoval za prijatie balíka na pomoc rodinám, ktorý presadil Igor Matovič. Na sociálnej sieti vysvetlil, že hnutie OĽaNO sa za posledné dva roky stalo ultrakonzervatívne a namiesto boja proti korupcii bojuje proti liberálnemu peklu. Hnutiu vyčíta aj spoluprácu s extrémistami v parlamente. Stal sa tak šiestym poslancom, ktorý stranu opustil. Politológ upozorňuje, že ak sa vláda dostane do menšiny, dlho nevydrží.“*

Kristína Braxatorová, redaktorka: *„Ak o mesiac z koalície odíde strana Sloboda a Solidarita, dnešná vládna zostava ostane v menšine. Udržanie väčšiny v parlamente sa vzd'ahuje aj odchodom poslanca Juraja Krúpu z klubu OĽaNO. Juraj Marušiak z Ústavu politických vied Slovenskej akadémie vied upozorňuje, že chýbajúce hlasy môže koalícia hľadať u fašistov.“*

Juraj Marušiak, politológ, Ústav politických vied Slovenskej akadémie vied: *„Zrejme budú musieť uvažovať o podpore zo strany kotlebovcov. Nebolo by to nič nové, ide o nemalý počet poslancov a v podmienkach klinickej smrti je dobrý každý hlas.“*

Kristína Braxatorová, redaktorka: „Dodáva, že v takom prípade riskujú odchod ďalších poslancov. Prijatie nových členov už oznámil Boris Kollár zo Sme rodina. Ak by o vstup do jeho klubu mali záujem odídenci z LSNS Tomáš Taraba, Štefan Kuffa a Filip Kuffa, prijal by ich. Nebezpečné je podľa politológa aj označovanie fašistov za konzervatívnych politikov, znečitlivujú tak spoločnosť voči prípadnej spolupráci.“

Juraj Marušiak: „Je to určite taká mentálna príprava na niečo podobné. Si pamätáme, že v roku 2016 Smer, Ľuboš Blaha veľmi intenzívne atakoval LSNS ako neonacistickú, a v predvečer volieb 2020 len to, že je to strana s neonacistickou minulosťou.“

Kristína Braxatorová, redaktorka: „Poslanec liberálneho krídla OĽaNO Kristián Čekovský tvrdí, že v tom prípade by uvažoval o odchode.“

Kristián Čekovský, poslanec Národnej rady SR, hnutie OĽaNO: „To je zásadný problém, ktorý už v minulosti nastal, a práve preto sme si museli vydiskutovať nejaké mantinely. Ďalšia spolupráca s fašistami by znamenala odchody niektorých poslancov.“

Kristína Braxatorová, redaktorka: „Ako jeden z dôvodov svojho odchodu to označil aj poslanec Juraj Krúpa. Zo stanoviska vyberáme.“

redaktor (zo stanoviska, Juraj Krúpa, poslanec Národnej rady SR): „V poslaneckom klube sa prekvapujúco začali tolerovať prvky orbánovského nacionalizmu a koketovať so spoluprácou s extrémistami – s tými, ktorí počas náročných rokov pandémie, zvyšujúcej sa inflácie, energetickej krízy a agresívnej vojny Ruska proti Ukrajine sústavne podkopávali legitimitu tejto vládnej koalície.“

Kristína Braxatorová, redaktorka: „Podľa šéfa poslaneckého klubu Michala Šipoša sa niekto snaží o rozbitie ich klubu.“

Michal Šipoš, poslanec Národnej rady SR, predseda poslaneckého klubu hnutia OĽaNO: „Evidentne s cieľom zabrániť pokračovaniu vlády Eduarda Hegera po avizovanom odchode strany SaS.“

Kristína Braxatorová, redaktorka: „Klub OĽaNO už opustilo viacero poslancov. Ako prvý musel odísť Martin Čepček, ktorý nerešpektoval koalíčnú zmluvu, potom Ján Krošlák pre nesúhlas s lídrom Igorom Matovičom, neskôr Ján Mičovský a po nezahlasovaní za vydanie Roberta Fica na trestné stíhanie prišli o členstvo v klube aj Romana Tabák a Katarína Hatráková. Kristína Braxatorová, RTVS.“

****

Monitorované vysielanie: Správy RTVS
Deň a čas vysielania: 28. 7. 2022 o cca 19.00 h
Označenie podľa JSO: bez označenia

Vysielací čas cca:

- 19.00 hod. – začiatok programu *Správy RTVS*

Príspevky:

- Juraj Krúpa opúšťa poslanecký klub OĽaNO
- Podanie podnetu na Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou sa má spoplatniť
- Ukrajinská vicepremiérka vyzvala obyvateľov Donbasu na evakuáciu

- Švédsko vláda zakázala používanie el. kolobežiek na chodníkoch
  - Šport
  - Počasie
- 19.04 hod. – koniec programu *Správy RTVS*

Príspevok: príspevok o odchode poslanca J. Krúpu z poslaneckého klubu OĽaNO

Prepis:

Katarína Ščepánová, moderátorka: *„Predseda výboru pre obranu a bezpečnosť Juraj Krúpa opúšťa poslanecký klub koalície hnutia OĽaNO. Na sociálnej sieti napísal, že posledné týždne v slovenskej politike priniesli okamihy, s ktorými sa ako občan a politik vyznávajúci demokratické a liberálne hodnoty nemôže stotožniť. Podľa neho sa v poslaneckom klube prekvapujúco začali tolerovať prvky orbánovského nacionalizmu a koketovať so spoluprácou s extrémistami. Dodal, že vyvrcholením tohto sa stala prípustnosť možnosti vytvorenia menšinovej vlády za ad hoc podpory, citujem: „rôznych kriminálnikov, extrémistov a fašistov“ počas koalície krízy. Predseda klubu OĽaNO Michal Šipoš v reakcii povedal, že v uplynulých dňoch má mimoriadnu snahu o rozbitie poslaneckého klubu OĽaNO a verí, že vábeniu už nikto ďalší nepodľahne.“*